

Информационна справка

ДЕТСКА СОЦИАЛНА ПОМОЩ

Финансовите помощи

Съдържание

- I. Законът*
- II. Действия за отпускане на средства от детската социална помощ*
- III. Практиката*
- IV. Обжалване, в случай на отказ*
- V. Опитът по места*
- VI. Текстове*
- VII. Източници*

I. Законът

- *Кой носи отговорността?*

Департаментът е този, който отговаря за прилагането на Детската социална помощ, ръководена от председателя на Общия съвет.¹

- *Какво съдържа?*

Тази помощ може да включва, заедно или отделно:

- намесата на социален и семеен работник или помощ в домакинството, в подкрепа на родителите;
- програма за образователна дейност за преодоляване на кризисна ситуация или в подкрепа на опазване на семейството;
- финансова помощ, по-специално в кеш. Тази помощ може да се изплати еднократно или на месечни вноски. По принцип е възможно да се комбинира с други видове семейно подпомагане.²

Все пак, всеки Общ съвет е свободен да определя формата на тази помощ. Ето защо, начинът на пресмятане зависи от преценката на този Съвет и може да е различен за отделните департаменти.

- *Кои са ползвателите?*

Помощта у дома може да бъде отпусната на:

- майката, бащата или, при липса на такива, лицето, което реално поема издръжката на детето, тогава когато издръжката, здравето, неговата безопасност или обучение го изискват. Тази подкрепа може да бъде финансова, в случай че лицето не притежава достатъчно средства.
- Бременни жени, изправени пред медицински, социални и финансови трудности, когато тяхното здраве или това на детето го изисква.
- Пълнолетни граждани на възраст под 21 години, изправени пред социални трудности.³

- *Какви са условията за отпускане на подпомагането?*

- Състоянието на нужда като съществено условие

Това състояние на нужда се оценява според статута за помощта у дома и според средствата за финансовата помощ. Ако не е в състояние да представи необходимата документация, заявителят може да докаже самоличността си, стойността на доходите или адреса си чрез обикновена клетвена декларация.

- Редовен статут не се изисква като условие

---

¹ Член L. 221-1 и L. 221-2 от Кодекса за социалните дейности и семействата

² Член L. 222-3 от Кодекса за социалните дейности и семействата

³ Член L. 222-2 от Кодекса за социалните дейности и семействата

Чужденците имат право на тези помощи: националност, редовен статут или минимален период на пребиваване във Франция не са условия за отпускане на подпомагане.⁴

- *Да не се бърка със семейното подпомагане...*

Семейните помощи се изплащат от Касите за семейно подпомагане (CAF), без условие за доходи, на лица, които издържат най-малко 2 деца под 20 годишна възраст. Въпреки това, за чужденците-граждани на Общността, условие за ползване на тези помощи е редовният статут на пребиваване на ползвателя, т.е. на пълнолетното лице – заявител, както и редовният статут на детето (например CAF често отказват семейни помощи на децата, родени в чужбина, които не са от семейство на редовен емигрант с разрешително за престой).⁵

II. Действия за отпускане на средства от детската социална помощ

Трябва да се обърнете към социалните служби към вашата община (Общински център за социална дейност), или към службата за детска социална помощ към вашия департамент (Общ съвет).

Най-често се изискват следните документи: документ за самоличност; документ, удостоверяващ родство (документ за семейна история или акт за раждане); пълна документация за доходи (последните три фиша от заплата, удостоверение от ASSEDIC, ако сте безработен, или удостоверение от CAF, ако ползвате „доход на активната солидарност“ (RSA), удостоверение от CAF за семейни помощи: помощ за самотен родител, семейни помощи, клетвена декларация, ако нямате доходи); пълна документация за разходи (наем, електричество...); документи, удостоверяващи, че заявителят осигурява издръжката на децата (доказателство за разходите, направени за тяхната издръжка, образование, сигурност, здраве...)

- *Относно финансовата подкрепа, отпускана от детска социална помощ:*

За да получавате тази помощ, трябва да подадете искане, представящо социалното, професионалното и финансовото ви положение пред дирекцията на Общия съвет, отговорна за детската социална помощ в департамента.⁶

Искането може да бъде представено от името на социалния работник към сектора, което е и най-честият случай. След мнение от социален работник, инспекторът по детска социална помощ решава да отпусне или не тази помощ. Стойността се променя в зависимост от департамента.

Когато помощта не се използва в интерес на детето, съдията може да възложи на лице, посочено от него, да се разпорежда с нея.

- *Относно другите средства, отпуснати от детска социална помощ:*

Председателят на Общия съвет решава дали да отпусне или не други средства. Решението му трябва да бъде обосновано и съобщено на заявителя или неговия законен представител чрез препоръчано писмо с обратна разписка. В решението винаги трябва да се посочва срокът на действие на мярката (който не може да надвишава една година и може да се подновява при

---

⁴ Член L. 111-2 от Кодекса за социалните дейности и семействата

⁵ За повече информация вижте информационната бележка „Без документи, но не без права“, Gisti, 5^{то} издание, юни, 2009 г., стр. 34-38, http://www.gisti.org/publication_pres.php?id_article=1615

⁶ Името на тази дирекция на Общия съвет, отговорна за детската социална помощ, е различно, в зависимост от департамента. В Париж например е позната като Дирекция за детска и здравна социална дейност (DASES).

същите условия, освен ако няма друго съдебно решение), самоличността на лицето, което отговаря за прилагането ѝ, както и условията, при които тя може да бъде оспорвана.

В някои случаи председателят на Общия съвет решава при условията на „обвързана компетентност“, т.е. е задължен да вземе решение за отпускане на помощ, например когато детето е поверено на детска социална помощ чрез съдебно решение.

III. Практиката

На практика много от Общите съвети ограничават тази помощ до едно заплащане, което е неравномерно и непредвидено от закона.

В действителност се наблюдава, че Съветите често се обявяват срещу еднократната помощ, за да може плащането на обезщетението да се ограничи във времето, въпреки че статутът, който е обосновал плащането на обезщетението, продължава да бъде същият и че по закон в този случай това трябва да са „месечни“ помощи.

Друга практика е максимално да се усложнява процедурата по заявяване: задължение да се спазва определен формат, да се преминава през определени асоциации, разубеждаване или устни откази, изискване на допълнителни документи да се приложат към досието, фиксиране на максимални квоти, които социалните работници не трябва да надвишават, дълги обяснения...

IV. Обжалване, в случай на отказ

В случай на отказ от страна на службите по детска социална помощ, има няколко възможни начина за обжалване.

- **Производство за административно обжалване:** искане администрацията да преразгледа решението си. Обжалването е:
  - или *по административен ред*, ако е представено пред органа, взел решението, което е поискано да се преразгледа;
  - или *по служебен ред*, ако е представено пред председателя на Общия съвет, за да се отмени решението на подчинения орган.

Съдействие от адвокат не е необходимо, достатъчно е да се изпрати писмо с молба за преразглеждане на досието.⁷

Няма краен срок за подаване на тези жалби. При все това, ако след това се наложи и съдебно обжалване, трябва да се подадат в сроковете за съдебно обжалване, т.е. до два месеца.

- **Производство за съдебно обжалване**, пред Административния съд, посредством жалба за превишаване на правомощията: това е искане към съдията за отмяна на решението, взето от администрацията, на основание незаконност.

То може да се отправи към съда или непосредствено след вземането на решение за отказ на детска социална помощ от страна на администрацията, или след безуспешно административно обжалване.

---

⁷ Пример за писмо за обжалване по служебен ред срещу решение за отказ на детска социална помощ, <http://www.romeurope.org/outils,156.html>

Независимо от всичко, срокът за сезиране на Административния съд е 2 месеца и започва да тече, считано от:

- първоначалното решение на службите по детска социална помощ, когато решението е изрично;
- изтичането на срок от два месеца, през който службите не са отговорили на искането на лицето, което представлява мълчалив отказ;
- взетото решение по обжалването по административен или служебен ред, когато то потвърждава отказа на детска социална помощ.

Възможно е решението на Административния съд да се обжалва пред Апелативния административен съд, чието решение след това може да бъде предмет на касационна жалба пред Държавния съвет. Недостатъкът на тази процедура е, че може да се проточи 2 години.

Съдействие от адвокат не е задължително за това обжалване, но е силно препоръчително.

➤ **Производство за спешно обжалване**, в рамките на процедурата за временни административни мерки, което може да бъде няколко вида: ⁸

- на първо място **„временно запазване на правата и свободите“**, с което може да се отправи искане към съдията да се намеси по спешност и да наложи на администрацията вземането на определени мерки тогава, когато:
  - администрацията е била в сериозно нарушение на „основна свобода“,
  - това нарушение очевидно е незаконно,
  - намесата на съдията е оправдана по спешност. ⁹

Що се отнася до условията на формата, временното запазване на правата и свободите не е подчинено нито на предварително обжалване по същество, нито на предварително административно решение, за разлика от временното преустановяване.

Решението трябва да бъде взето от съдията по обезпечителното производство в рамките на 48 часа.

- или **„временно преустановяване“**, с което могат да се прекратят последствията на оспореното решение и основните условия за което са по-лесни за изпълнение от тези на „временното запазване на правата и свободите“, тъй като за да се приеме преустановяването, е достатъчно да:
  - има наличие на сериозно съмнение върху законосъобразността на обжалваното решение и още повече, когато незаконността е видима,
  - и преустановяването да е оправдано по спешност.¹⁰

По отношение на условията на формата, е необходимо задължително да е подадена жалба за отмяна - предварително или същевременно - срещу решението, което трябва да бъде

---

⁸ За повече информация вижте информационната бележка „Използване на временното запазване на правата и свободите и на временното преустановяване“; Gisti-Cicade, 2003 г., както и юридическата справка „Използване на временна административна мярка в защита на чужденците“, Gisti-Cicade, декември, 2005 г., <http://www.gisti.org/spip.php?rubrique8>

⁹ Член L. 521-2 от Административнопроцесуалния кодекс

¹⁰ Член L. 522-1 от Административнопроцесуалния кодекс

преустановено. На практика трябва да се направят две жалби, тъй като временното преустановяване остава отделно от основното обжалване.

В този случай, съдията по обезпечителното производство обявява решението си в рамките на 2-4 седмици след подаване на жалбата.

В тази трудна атмосфера за отстояване на правата посредством обжалване, много често най-добрият начин за успех е да се мобилизират местните избрани служители, които да наложат натиск върху Общите съвети по места.

V. Опитът по места ¹¹

- Рона:

След проверка на Лионската асоциация за достъп до образование и подкрепа на децата в гетата (CLASSES), е установено, че в департамента се предоставят само еднократни помощи, т.е. на много произволен принцип.

- Лоара:

В Сент Етиен съществува месечна помощ в размер на €125 (към май 2011 г.) на дете, която се предоставя на семейства в много несигурно положение и/или без никакви доходи, независимо от националност или статут на пребиваване. Социалните работници оформят досие и го предават на Комисията на Общия съвет, който взема решение за основателното присъждане на помощта за 3 месеца или по-малко, с възможност за подновяване.

Въпреки това, през 2007 г. се наложи да бъде оказан натиск върху Общия съвет на Лоара, заради нареждането социалните асистенти да не създават досиета на ромските семейства от румънски произход, заради съмнения върху редовния им статут на пребиваване, а вместо това да ги пренасочват към хуманитарни или благотворителни асоциации.

Въпреки че сега помощите се отпускат на ромските семейства, Общият съвет редовно се опитва да налага нови условия за получаването им, като например записването на децата в училище.

- Вал-дьо-Марн

Асоциацията има информация за еднократни помощи, отпускани според някои условия: образование на децата, желание за оставане в департамента, семейно положение.

Например, едно самотна майка с 8 деца на възраст между 3 и 16 години, от които 6 са записани от повече от година в училище, получава по €800 на месец от детската социална помощ. Помощта ще се изплаща в продължение само на 6 месеца, защото изглежда, че отговорните за детската социална помощ лица смятат, че ще могат да получат семейни помощи. Общият съвет на Вал-дьо-Марн поема и разходите за стола за хранене на петте деца, които са в началното училище, както и разходите за три „зелени урока“.

Като цяло, Общият съвет поема разходите за училищния стол на всички ученици в 94-ти департамент, които кандидатстват за стипендия. Децата от ромски произход автоматично попадат в тази категория, като досието им се попълва от администрацията на институцията. В

---

¹¹ Тук посоченият опит показва непостоянните и неравностойни практики на администрацията

някои случаи транспортните разходи се поемат от училищното заведение (вероятно взети от фонд "Солидарност"). В случаите, когато семействата получават държавна медицинска помощ, те имат право на карта солидарност-транспорт и така заплащат само една четвърт от цената.

- Сена-Сен-Дени

Социалните работници се мобилизираха да оспорват някои ограничителни практики на Общия съвет, по-специално публикуването на списък на стандартните основанията за отказ, сред които и основанията за отказ на деца без документи.

- Жиронд

Общият съвет на Жиронд не предоставя никаква помощ на семействата от ромски произход.

- Bas-Rhin

Съществува системата AFASE (финансова детска социална помощ). Начинът на пресмятане на помощта е следният: ако семейството няма доходи, обикновено се дават по €150 на дете, но това зависи от броя на децата.

Сумата на получаваната помощ намалява, за да не прави семействата зависими от нея, според Общия съвет на Bas-Rhin. Според членовете на „Лекари по света” – Страсбург, това зависи най-вече от притежанието или не на разрешение за пребиваване.

Разпределението се извършва от комисия, в присъствието на началника на Общия съвет, на социалния работник към сектора и на началника на териториалната единица, и в много случаи е произволно, в зависимост от статута на семейството, както и от лицето, което им помага и съветва за действията по процедурата.

Изглежда, че много малко семейства в департамента са успели да получат тази помощ и че тези, които са успели, са я получавали само в продължение на няколко месеца.

- Loire-Atlantique

Финансова помощ се предоставя от Общия съвет на 44 румънски семейства, в зависимост от социалното им положение, но също и от времето на пребиваване във Франция. Няма автоматично отпаднали/одобрени, досиетата за финансова помощ се разглеждат индивидуално за всеки отделен случай.

Румънските семейства, които живеят на територията на община Нант от преди 8 юли, 2009 г. и които не разполагат с никакви доходи, получават месечна детска помощ. Семействата, пристигнали след тази дата, получават еднократна детска помощ, която след това се прекратява.

Размерът на детската помощ се променя в зависимост от броя на децата за издръжка: €145 за едно дете, €213 за две деца, €229 за три деца, след което по €10 допълнително на дете.

- Haute-Garonne

Общият съвет на Haute-Garonne досега не е предоставил никаква редовна месечна помощ за румънските и българските семейства, дори и за тези, които живеят на територията на департамента от няколко години, а децата ходят на училище.

Учениците получават помощ от €150 в началото на учебната година. Понякога е възможно еднократно, след оценка от социалните служби и в специален случай (например в случай на

сериозен здравословен проблем в семейството), да се отпуснат помощи за няколко месеца.

- Yvelines

Ако децата са записани в училище, Асоциацията за подкрепа на ромите в Triel изисква от семействата да се свържат със социален работник към сектора, понякога чрез посредничеството на член на Асоциацията, заради сложността на процедурата. След това социалният работник отправя искане към Общия съвет да поеме разходите за училищен стол, ако критерият за доходи е спазен, което и се случва в по-голямата част от времето. Въпреки това, тази помощ беше отказана на едно семейство, заради сравнително големите средства, които то получава от Касата за семейно подпомагане (CAF). Положението допълнително се усложнява от факта, че семействата не винаги представят фактурите на социалния работник.

VI. Текстове на Кодекса за социалните дейности и семействата (CASF)

---

o Член L. 111-2

Лица с чуждо гражданство, при подходящите условия, имат право на всяка от следните помощи:

1° Детска социална помощ;

2° Социално подпомагане при допускане в център за настаняване и социална реинтеграция или център за прием за търсещите убежище;

3° Държавна медицинска помощ;

4° Помощи за възрастни хора, предвидени в член L. 231-1, при условие, че докажат постоянно пребиваване във Франция в продължение най-малко на петнадесет години преди навършване на седемдесетгодишна възраст.

Те имат право и на другите видове социално подпомагане, при условие че имат разрешение за пребиваване във Франция, което се изисква от лица с чуждо гражданство.

За да се вземат предвид извънредни обстоятелства, лицата с чуждо гражданство могат да се освободят от условията, определени по-горе, с решение на министъра на социалните дейности. Произтичащите разходи са за сметка на държавата.

o Член L. 221-1

Детската социална помощ към департамента не е индивидуално насочена и има за цел да:

1° Подкрепя материално, образователно и психологически малолетните и техните семейства или попечители, когато са изправени пред трудности, застрашаващи здравето, сигурността и морала на тези деца, образованието или физическото, емоционалното, интелектуалното и социалното им развитие, както и признатите за пълнолетни малолетни и пълнолетните под 21 годишна възраст, изправени пред семейни и социални трудности, както и трудности в училище, които могат сериозно да застрашат равновесието им;

2° Организира по местата с риск за социалното приспособяване колективни действия за предотвратяване на маргинализацията и улесняване и насърчаване на социалната интеграция на младежта и семействата, по-специално на тези, посочени в 2° на член L. 121-2;

3° Извършва спешни действия за защита на малолетните, посочени в 1° на този раздел;

4° Осигурява средства за нуждите на малолетните, поверени на подпомагането, и да следи тяхната насоченост, заедно със семействата или законния им представител;

5° Извършва, най-вече в случай на всички тези признаци, действия за предотвратяване на опасни за малолетните ситуации и, без да засяга правомощията на съдебните органи, да организира събирането и предаването, при условията, предвидени в член L. 226-3, на обезпокоителната информация, отнасяща се до малолетните лица, чиито здраве, безопасност, морал са застрашени или могат да бъдат застрашени, или чиито образование или развитие са компрометирани или могат да бъдат компрометирани, и да участва в тяхната защита;

6° Да гарантира, че връзките на детето с други хора освен родителите му ще се поддържат и дори развиват, в негов най-добър интерес.

За изпълнението на мисиите и без да бъде засегната отговорността, която има към поверените ѝ деца, службата за детска социална помощ може да отправя жалби към упълномощени държавни или частни органи, при условията, предвидени в членове L. 313-8, L. 313-8-1 и L. 313-9, или към физически лица.

Службата упражнява контрол над физическите или юридически лица, на които е поверила малолетни лица, за да се увери в моралните и материални условия на тяхната среда.

o Член L. 221-2

Службата за детска социална помощ се поставя под ръководството на председателя на Общия съвет.

На териториална база департаментът организира необходимите средства за приемането и настаняването на децата, подпомагани от службата. Във всеки департамент се разработва проект за службите по детска социална помощ. В него се уточняват възможностите за спешен прием, условията за назначаване в департаментата на семейните сътрудници, както и организацията и функционирането на екипите, с които работят тези сътрудници и които са им пълноправни членове. Департаментът трябва освен това да разполага със съоръжения за прием на бременни жени и майки с деца.

За целите на предходния параграф, департаментът може да сключва споразумения с други териториални общности или да се обръща към упълномощени служби и институции.

o Член L. 222-2

Помощта у дома се отпуска по тяхно искане, или с тяхно съгласие, на майката, бащата, или при липса на такива, на лицето, което реално поема издръжката на детето, тогава когато издръжката, здравето, неговата безопасност или обучение го изискват, а за финансовата помощ, тогава когато заявителят не разполага с достатъчно средства.

Помощта се отпуска на бременни жени, изправени пред медицински, социални и финансови трудности, когато тяхното здраве или това на детето го изисква.

Тя може да помогне за предотвратяване на планиран аборт.

Помощта може да се отпусне на признатите за пълнолетни малолетни и пълнолетните под 21 годишна възраст, изправени пред социални трудности.

ЗАБЕЛЕЖКА:

Кодекс за социалните дейности и семействата L542-4: разпоредбите на този член са приложими за Mayotte.

o Член L. 222-3

Помощта у дома може да включва, заедно или отделно:

- дейност на техник от семейното и социалното подпомагане или на домакинска помощ;
- подпомагане в областта на семейната и социална икономика;
- намесата на служба за образователна дейност;
- изплащането на финансова помощ, под формата или на извънредна помощ, или на ежемесечни квоти, окончателно или предмет на възстановяване, евентуално в брой.

ЗАБЕЛЕЖКА:

Кодекс за социалните дейности и семействата L542-4: разпоредбите на този член са приложими за Mayotte.

VII. Източници

Gisti, Справочник за социалната закрила на чужденци във Франция, 2002 г.

Gisti-Cicade, информационна бележка „Използване на временното запазване на правата и свободите и на временното преустановяване“, 2003 г.

Gisti-Cicade, юридическа справка „Използване на временна административна мярка в защита на чужденците“, декември, 2005 г.

Gisti, информационна бележка „Без документи, но не без права“, 5то издание, юни, 2009 г.

Портал за достъп до социалните права: <http://www.droits-sociaux.fr/spip.php>

Интернет страница на асоциацията „Право на жилище“ (DAL) <http://www.droitaulogement.org/aide-sociale-a-l-enfance.html>